

Сухолюбське лісництво													
140	6	11.7	(8)	2.5	10СЗ+АКБ+БП	55	0.70	2	18	18	245	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик
140	9	0.7		0.7	10СЗ+БП	41	0.70	2	13	14	165	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик.
183	8	3.3	(2)	2.9	10СЗ(66)+СЗ(109)	66	0.75	1	22	28	340	3	великий та малий соснові лубоїди
230	16	2.3		2.3	8СЗ(81)2СЗ(120)	81	0.65	1	24	30	330	3	великий та малий соснові лубоїди
230	23	3.6		3.6	8СЗ(70)2СЗ(120)	70	0.70	1	23	30	350	3	великий та малий соснові лубоїди
231	29	4.5		4.5	10СЗ(81)+СЗ	81	0.70	2	23	30	350	3	великий та малий соснові лубоїди
233	5	21.1		21.1	10СЗ+БП	68	0.70	1	22	26	300	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик
318	1	0.6		0.6	10СЗ	57	0.70	1	19	20	300	3	великий та малий соснові лубоїди
319	2	2.7		2.7	8СЗ(76)2СЗ(49)	76	0.70	2	22	30	300	3	великий та малий соснові лубоїди
320	11	1.0		1.0	7СЗ(86)3СЗ(55)	86	0.70	2	22	30	310	3	великий та малий соснові лубоїди
Разом:		51.5		41.9									
Рихтянське лісництво													
61	14	8.8		8.8	10СЗ	86	0.65	1	27	30	380	3	великий та малий соснові лубоїди
105	1	12	(3)	9.7	10СЗ+БП	96	0.55	2	26	32	300	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик
239	1	31.5	(20)	19.7	10СЗ	91	0.70	1	26	30	400	3	великий та малий соснові лубоїди
289	12	5.5	(2)	5.3	9СЗ1БП	76	0.75	1	25	28	380	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик
290	2	13.6	(5)	11.3	10СЗ+ДЗ+ОС	87	0.65	1	26	36	340	3	великий та малий соснові лубоїди, дубовий заболонник, вузькотіла златка, несправжній трутовик
Разом:		71.4		54.80									
Всього:		135.10		107.7									

Під час обстеження насаджень встановлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У нижній частині стовбурів (зона товстої кори) виявлено ознаки заселення великим сосновим лубоїдом (*Tomicus piniperda*), а саме: звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи під корою, відшарування кори. У верхній частині стовбурів повалених дерев (зона тонкої кори) зафіксовано заселення малим сосновим лубоїдом (*Tomicus minor*), що проявляється у вигляді поперечних

дугоподібних маточних ходів. Під проєкціями крон на лісовій підстилці виявлено від 5 до 7 шт./м² свіжих пошкоджених пагонів, під час додаткового живлення дорослою стадією лубоїдів, що свідчить про значну чисельність популяції шкідників. У зоні перехідної кори виявлено ознаки пошкодження синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*) звивисті, мілкі, плескуваті ходи та пошкодження заболоні.

Насадження характеризуються від слабкого до середнього ступеня пошкодження: наявні, як поодинокі так і групи і дерева IV – VI категорій стану.

Ступінь заселення: середній.

У таблиці 2 наведено ділянки соснового насадження, всихання яких спричинене ураженням хворобами лісу.

Таблиця 2

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа, що потребує ВСП	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар		
Богданівське лісництво													
30	22	3.2	(2)	3.0	10СЗК	62	0.70	2	19	20	290	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди
31	6	25.1		25.1	10СЗК	62	0.69	2	19	20	289	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди
32	3	36.3	(10)	33.1	10СЗК	74	0.73	2	22	24	367	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди
Разом:		64.6		61.2									
Суходуцьке лісництво													
230	17	9.3	(1)	8.7	8СЗ(121)2СЗ(81)+БП	121	0.50	2	27	40	295	3	соснова губка, березова губка, несправжній трутовик
234	12	50.3	(5)	42.0	10СЗК	68	0.70	1	23	28	350	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди
Разом:		59.6		50.7									
Овдієвонівське лісництво													
360	5	9.0		9.0	10СЗ+БП	111	0.70	3	23	32	290	3	соснова губка, березова губка, несправжній трутовик
362	1	3.6	(2)	3.5	10СЗ+БП	121	0.60	3	25	40	270	3	соснова губка, березова губка, несправжній трутовик

В насадженнях в домішку також є дерева дуба звичайного (*Quercus robur* L.). Виявлено всихаючі та сухостійні дерева, уражені несправжнім дубовим трутовиком (*Phellinus robustus* Karst.), який спричиняє жовто-буру гниль стовбура. На окремих деревах наявні сухобочини, гнилеві виразки, дупла та інші ознаки стовбурової гнилі. Ослаблення та відмирання дерев також пов'язане з пошкодженням дубовою вузькотілою златкою (*Agrilus biguttatus* F.).

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.) спостерігається ураження березовою губкою та несправжнім трутовиком, що проявляється суховершинністю, всиханням гілок і відмиранням окремих дерев.

Також присутні дерева з виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, зламами верхівкової частини дерев. Характер пошкодження поодинокий.

Насадження характеризуються від слабкого до середнього ступеня пошкодження: наявні, як поодинокі так і групи і дерева IV – VI категорій стану.

Крім зазначених вище чинників, погіршення санітарного стану обстежених насаджень зумовлене:

- природним старінням деревостанів;
- внутрішньовидовою та міжвидовою конкуренцією;
- впливом несприятливих абіотичних чинників середовища.

Зазначені фактори спричиняють ослаблення та всихання дерев, що, у свою чергу, супроводжується їх заселенням стовбуровими шкідниками, які виступають переносниками патогенних мікроорганізмів.

Повнота насаджень у межах обстежених ділянок є нерівномірною, з наявністю ділянок розрідження різного ступеня.

Висновок:

За результатами проведеного лісопатологічного обстеження встановлено, що санітарний стан насаджень Дніпровсько-Тетерівського ДЛМГ, має ознаки деградації, з наявністю ослаблених дерев, що спричинені різними видами патологій.

Насадження характеризуються середнім ступенем пошкодження, однак наявні чинники негативного впливу спричиняють їх подальше ослаблення та вже призводять до погіршення санітарного стану.

У результаті обстеження встановлено такі причини розладнання насаджень:

хвороби лісу — 177,5 га – слабкого ступеня ураження;
стовбурові шкідники — 107,7 га – слабкого ступеня пошкодження.

Осередки шкідників і хвороб мають дифузний характер, виражених локалізованих осередків не виявлено.

Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Рекомендації:

З метою поліпшення санітарного стану лісів, запобігання подальшому поширенню шкідників та хвороб, а також збереження біологічної стійкості

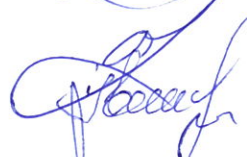

насаджень, **рекомендується провести у 2026 році вибіркові санітарні рубки** на загальній площі **285,2 гектарів**.

Рекомендовані ВСП провести у 2026 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,17,19, 23,25,26 Правил та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Лісокористувачу створити посилений моніторинг за станом лісових насаджень.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Підписи:

	Галина ЗАБОЛОТНЯ
	Олена СУСЬКА
	Любов ЧЕРВОНЕНКО
	Андрій ЛУШПЕЙ
	Богдан САЧКОВСЬКИЙ
	Василь ІВАЩЕНКО
	Анатолій КОВАЛЬ
	Петро САВИЦЬКИЙ